

8.1 Tema: Kasdienybė

atsibusti, atsibunda, atsibudo
 keltis, keliasi, kėlėsi
 praustis, prausiasi, prausėsi
 skustis, skutasi, skutosi
 šukuotis, šukuojasi, šukavosi
 valytis, valosi, valėsi
 šluostytis, šluostosi, šluostėsi
 rengtis, rengiasi, rengėsi
 mautis, maunasi, movėsi
 autis, aunasi, avėsi
 dėtis, dedasi, dėjosi
 segtis, segasi, segėsi
 rištis, rišasi, rišosi

probudit se
 vstát
 mýt se
 holit se
 česat se
 čistit si
 utírat se
 oblékat se
 navlékat si
 obouvat si
 nasadit si
 zapnout si
 zavázat si

rankšluostis (m.)
 dantų šepetėlis (m.)
 šukos
 šepetys
 skustuvas

ručník
 kartáček na zuby
 hřeben
 kartáč
 břitva

stalas (stůl), kėdė (židle), lova (postel), spinta (skříň), lentyna (polička)

patalpa (místnost), kambarys (pokoj), svetainė (obývací pokoj), miegamasis (ložnice), virtuvė (kuchyň), vonia (koupelna), prieškambaris (předsíň)

8.2 Gramatika: Sangražiniai veiksmažodžiai (reflexivní/zvratná slovesa)

Reflexivní slovesa se uplatňují ve všech časech i způsobech.

Poloha reflexivní částice:

- mezi předponou a kmenem slovesa: např. **apsiauti**, **nesiprausti**, **pasirašyti**
- na konci slovesného tvaru: praustis, šluostytis atd.

Reflexivní částice:

-s	infinitiv a 1. a 2. os. pl. všech slovesných časů a způsobů
-is	2. os. sg. imperativu, 3. os. futura
-si	ve všech ostatních pozicích, 1. a 2. os. sg. a 3. os. všech slovesných časů a způsobů

Změny při časování:

i→ie
u→uo
e→ė

Předpony: pa-, iš-, už-, ap(i)-, at(i)-, ĩ-, nu-, par-, per-, pra-, pri-, su-

8.3 Pratimas: Čia sumaišyti du tekstai – apie Vytautą Kielaitį ir Vilių Vaišnį. Atskirkite juos.

A. Jis kas rytą keliasi labai anksti. Būtų malonu ilgiau pamiegoti, bet reikia skubėti į darbą. Jis jau seniai įprato dieną pradėti penktą valandą ryto.

B. Jo diena prasideda prieš šešias. Kai jis buvo jaunas, labai mėgdavo rytais pagulėti lovoje, paskaityti laikraštį ar romaną. Bet tai jis galėjo daryti tik savaitgaliais. Darbo dienomis reikėjo anksti eiti į darbą. Dabar į darbą eiti nereikia, bet ir gulėti nesinori.

C. Reikia skubėti. Jis greitai šoka iš lovos ir bėga pabėgioti. Jam reikia būti stipriam. Todėl kiekvieną rytą jis sportuoja.

D. Jis lėtai keliasi ir eina pasivaikščioti. Jam patinka saulėtekis visais metų laikais, o ypač pavasarį.

E. Po ryto mankštos jis prausiasi po šaltu dušu, valosi dantis, šukuojasi ir pusryčiauja. Kai geria kavą, mėgsta paklausti radio, dažniausiai – žinių.

F. Skustis jam nereikia, nes augina barzdą. Taip sutaupo dar kelias ryto minutes.

G. Kai grįžta namo, žmona jau verda pusryčius, kvepia kava. Kava senam žmogui nelabai sveika, bet jis negali atsisakyti, nes labai ją mėgsta.

H. Jeigu spėja, paprastai dar išverda kavos žmonai, kuri keliasi kiek vėliau. Tada rengiasi, aunasi ir skuba pro duris.

I. Po pusryčių jis pasišneka su žmona, pavarto laikraščius ir tik tada skutasi. Kaip gerai, kad nereikia niekur skubėti.

J. Diena bus ilga. Reikia sugalvoti, ką veikti.

Vytautas Kielaitis: A, ..., ..., ..., ...

Vilius Vaišnys: B, ..., ..., ..., ...